
Hirsitaloteollisuuden näkymät ja kehityspotentiaali

- Seppo Romppainen, tj.
- Hirsitaloteollisuus ry
- 050 376 5901
- info@hirsikoti.fi
- www.hirsikoti.fi
- www.finnishtimberhouse.com/en/

TAUSTAA

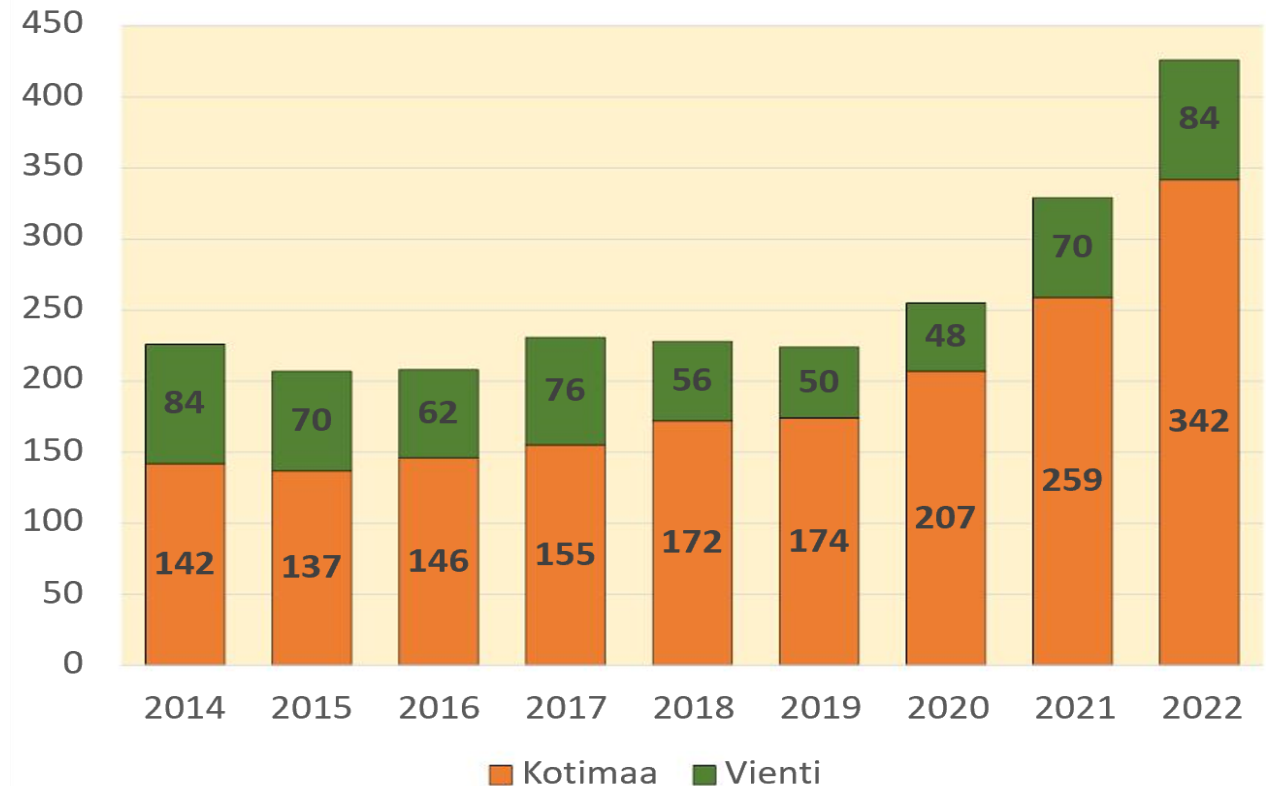

Hirsitaloteollisuuden näkymät ja kehityspotentiaali

Rakennustutkimus RTS 1.3.2022

- ❑ Suomi on maailman johtava teollisesti valmistettujen hirsitalojen valmistaja.
- ❑ Euroopassa valmistuu vuosittain noin 6000 hirsirakennusta. Näistä 2/3 tehdään Suomessa.
- ❑ Suomesta on viimeisen 20 vuoden aikana viety puutaloja n. 1,8 miljardin euron edestä, Näistä yli 80 % on ollut hirsitaloja.
- ❑ Suomessa nykyisin rakennettavista omakotitaloista melkein joka kolmas on hirsitalo.

TEOLLISEN HIRREN LIIKEVAIHTO
MILJOONAA EUROAA, ALV 0 %

MISSIO

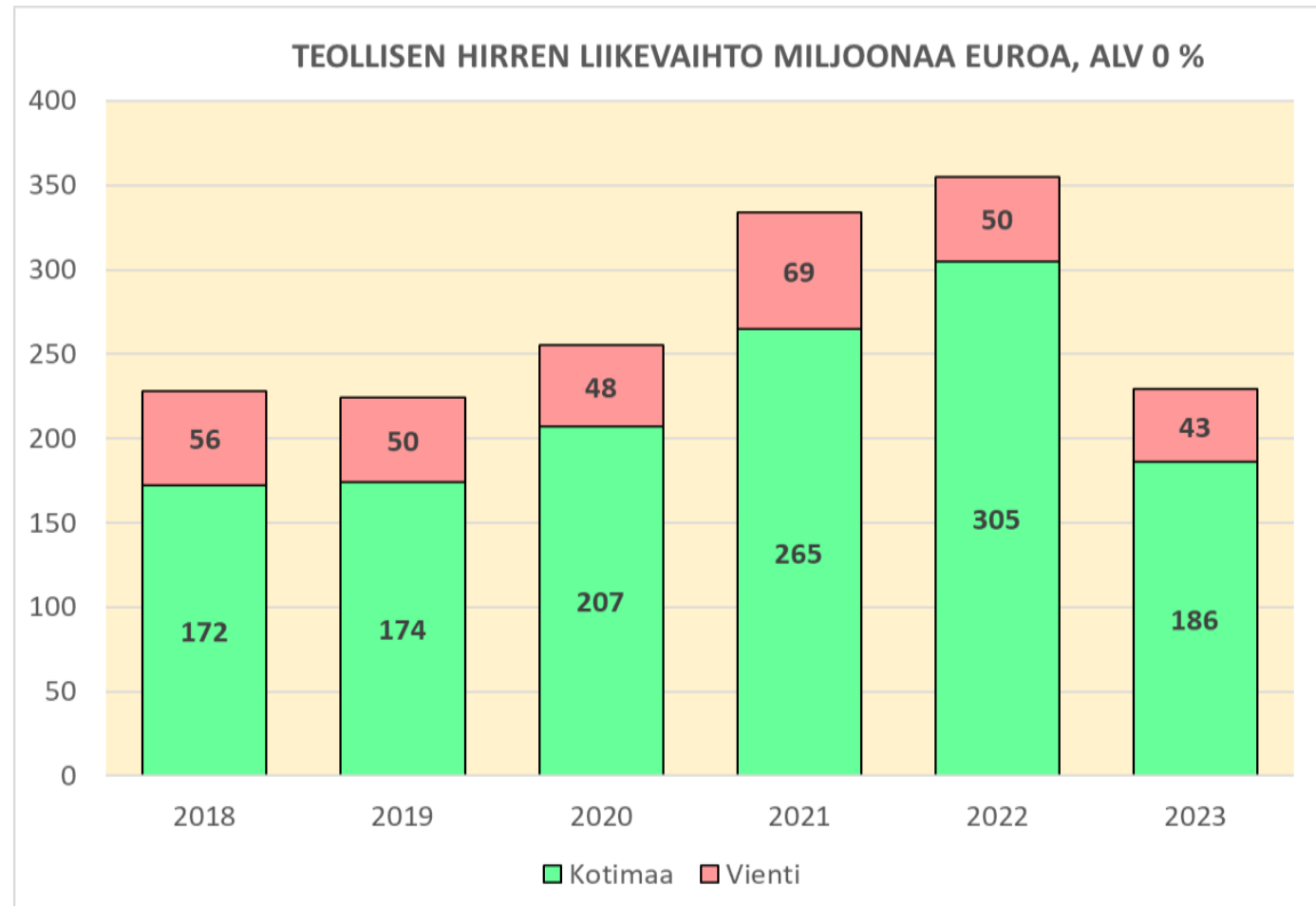
Kehitämme perinteeseen perustuvaa, modernia, terveellistä, turvallista sekä ekologisesti kestäväää asuin- ja työympäristöä tuleville sukupolville.

Keskiössä ihminen!

Hirsitaloteollisuuden näkymät ja kehityspotentiaali

Sodille ja äkillisille
talouskriiseille ei
hirsitaloteollisuuskkaan
voi mitään...

HIRSITALOTEOLLISUUS
FINNISH LOG HOUSE INDUSTRY

Hirsitaloteollisuuden näkymät ja kehityspotentiaali

NÄKYMÄT

Toimintaympäristön muutos

Toimintaympäristöön vaikuttavat mm. seuraavat neljä megatrendiä:

1. ilmastonmuutos - ekologisuus, kestäväkehitys, kiertotalous
  2. ikääntyminen – syntyvyyden lasku, maahanmuutto
  3. kaupungistuminen – kasvukeskusvetoisuus, rahoituksen niukkuus maaseudulle.
  4. tekoäly, digitalisaatio - teknologioiden integroituminen ja tuleminen rakennuksiin ja niiden tuotantoon.
- Megatrendeistä kaikkein voimakkaimmin rakentamisen toimintaympäristöön vaikuttaa ilmastomuutoksen vastaisen taistelun aiheuttama regulaatiokehitys.
  - Kaupunkisuunnittelussa nähtävissä muutospaineita; sijoittajavetoinen yksiökerrostalotuotanto kriisissä.

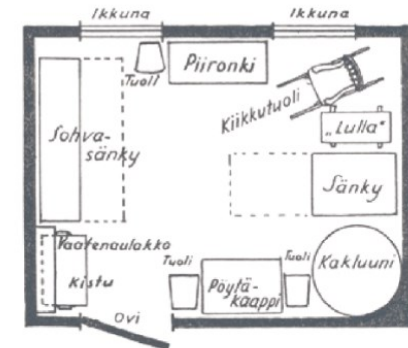
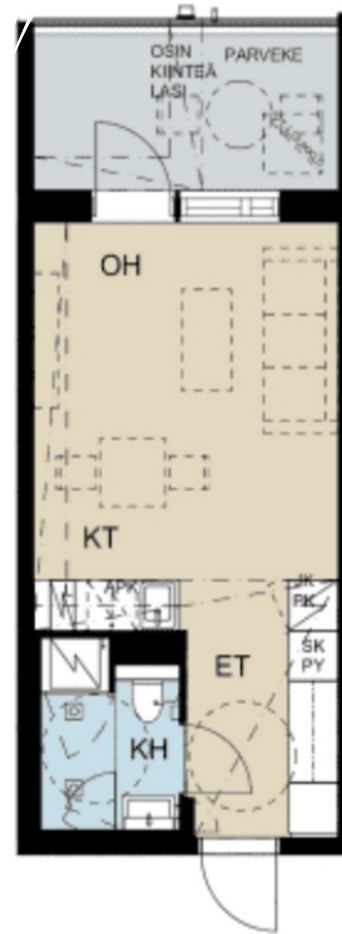
Hirsitaloteollisuuden näkymät ja kehityspotentiaali

”100 VUODESSA HELLAHUONEESTA HOTELLIHUONEESEEN...” (Prof. Mari Vaattovaara & Al. 2021)

- Vuonna 2006 yksiöiden keskipinta-ala oli Vantaalla 40,7 neliötä
- Vuonna 2017 kaikkien luvitettujen kerrostaloasuntojen keskipinta-ala oli 41 neliötä.

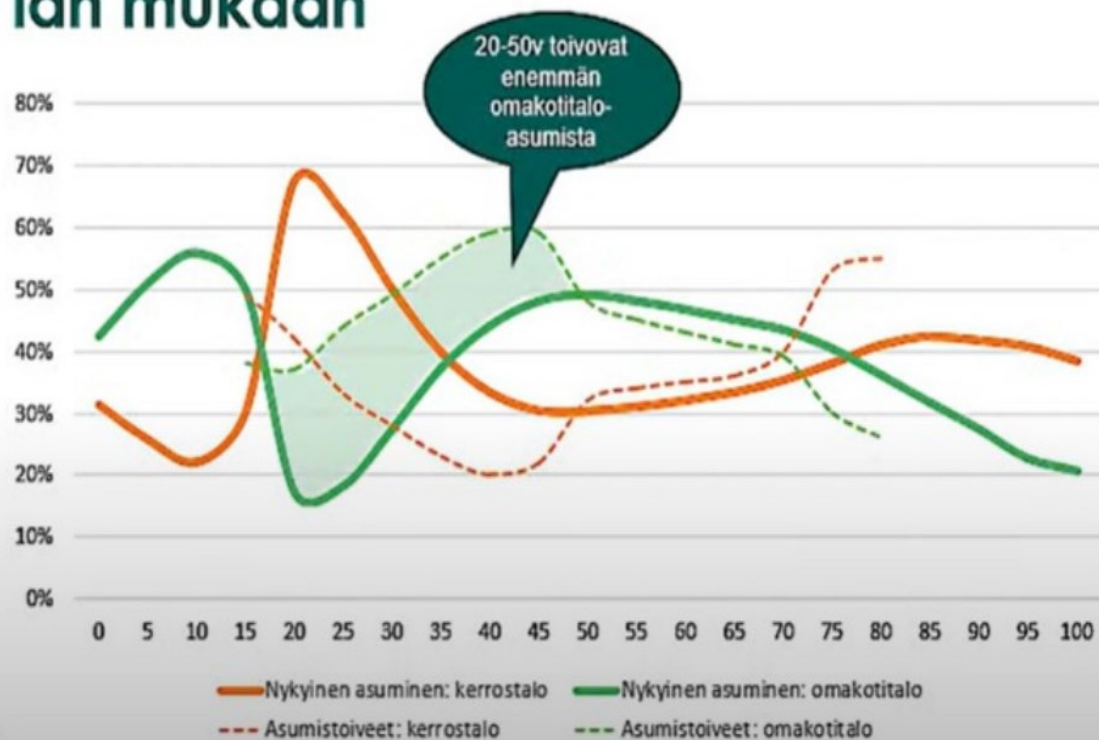

Työläiskodin sisustus sata vuotta sitten.
Kuva Heikki Wariksen väitöskirjasta.

Kuva 27: Sadan vuoden kehityksen kaari hellahuoneesta hotellihuoneeseen. Vielä suurempaan tuotantotehokkuute-
varmaan päästä yhdistämällä kalliit ja riskialttiit komponentit, kylpyhuone ja keittiö. Olisiko tämä sitten ”weskiö”? Ajatu-
absurdilta, mutta vielä muutama vuosi sitten oli vaikea kuvitella asuntoja myytävän ilman postilaatikkoo tai ”sek-
tavaroiden säilytystiloja tai huoneella ilman ikkunaa. Rakennusten varustelutason heikennystä onnistutaan per-
kustannussäästöin, vaikka asuntojen hinnat eivät johdu asuntojen reaalisista kustannuksista vaan alue-
intatasosta. Vastaavasti, se mikä lyhytnäköisesti perustellaan asuntojen tehokkaampana tilankäyttönä (tiivistämir-
järjelyyn) kaupunkitilaan nousevina pienvarastokeskittyminä.

Hirsitaloteollisuuden näkymät ja kehityspotentiaali

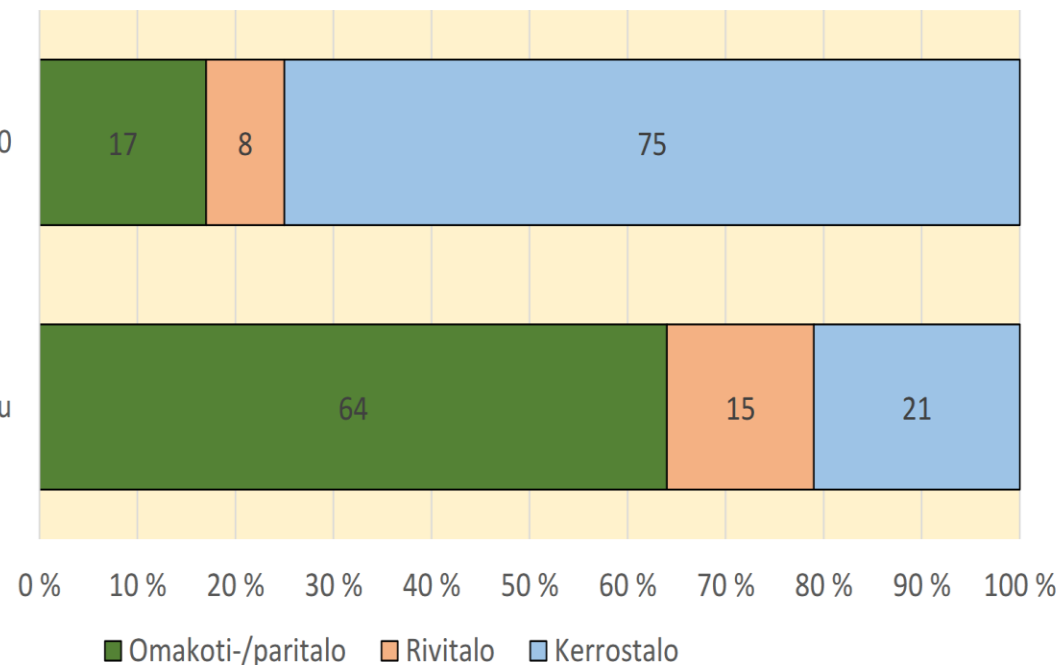
Nykyinen ja toivottu talotyyppi iän mukaan

UUDISRAKENTAMINEN 2020 (%) JA HALUTTU ASUNTOKANTA (%)

Uudisrakentaminen 2020

Haluttu

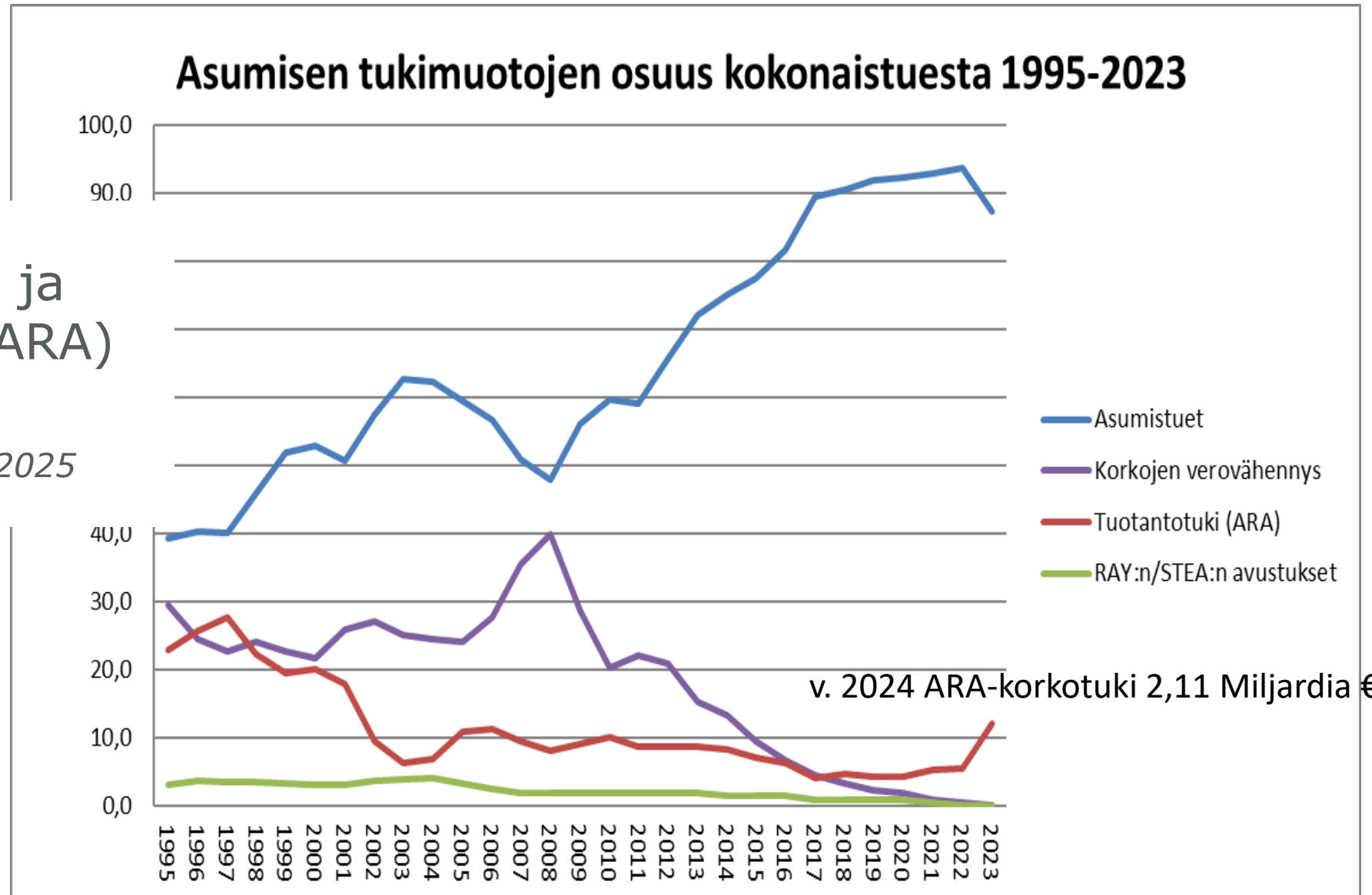

Rakennustutkimus RTS Oy

ara

Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus (ARA)

Vesa Ijäs, yliarkkitehti 14.1.2025

Kaikille hyvää
asumista – ja
keskitiiveyttä?

ara

Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus (ARA)

Vesa Ijäs, yliarkkitehti 14.1.2025

Kaikille hyvää
asumista – ja
keskitiiveyttä?

21 FOUR-STORY LIMIT**

❖ ❖ ❖

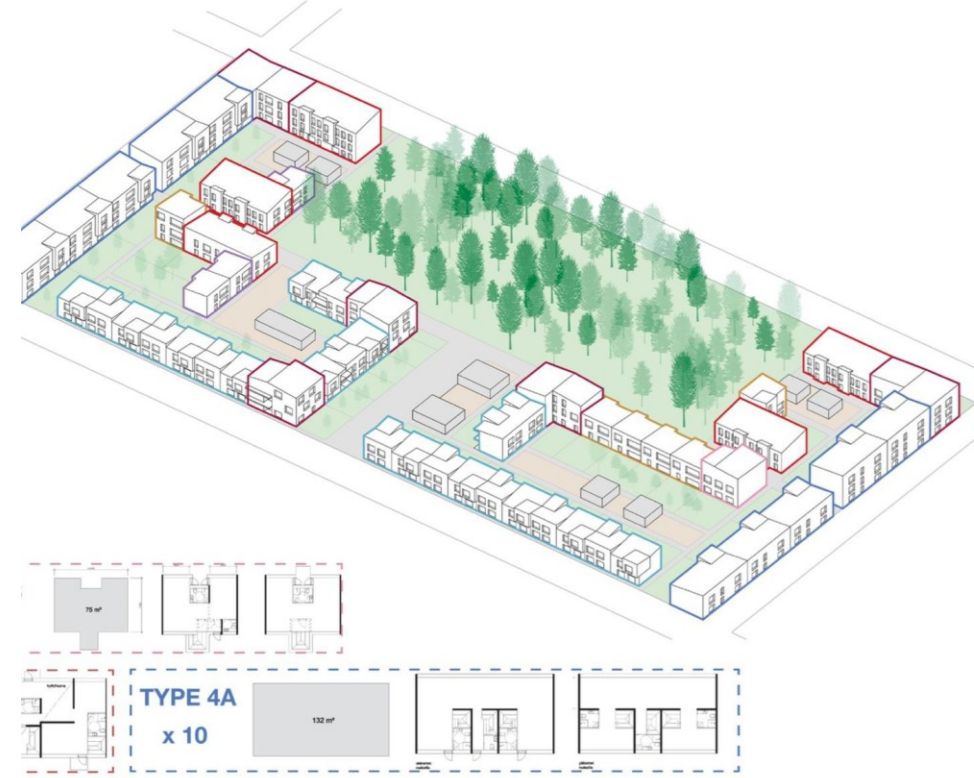
There is abundant evidence to show that high buildings make people crazy.

High buildings have no genuine advantages, except in speculative gains for banks and land owners. They are not cheaper, they do not help create open space, they destroy the townscape, they destroy social life, they promote crime, they make life difficult for children, they are expensive to maintain, they wreck the open spaces near them, and they damage light and air and view. But quite apart from all of this, which shows that they aren't very sensible, empirical evidence shows that they can actually damage people's minds and feelings.

Korkeat rakennukset

- *eivät ole halvempia*
- *eivät auta luomaan avointa tilaa*
- *tuhoavat kaupunkitilan ja sosiaalisen elämän*
- *tekevät lasten elämästä hankalaa*
- *pilaavat valoisuuden, (pien)ilmaston ja näkymät*

ASUMA 2.0

OULUN YLIOPISTO

YHTEISÖLLISTÄ HIRSIRAKENTAMISTA TUUSULAAN

KEHITYSPOTENTIAALI

STRATEGISET TAVOITTEET

1. Massiivihirsirakentamisen edellytysten turvaaminen
2. Järjestelmäkehitys ja sen vienti
3. Tunnettuuden lisääminen

RT® RT 103762

OHJEKORTTI
tammikuu 2025
1 (39)
korvaa RT 82-11168

TEOLLISEN HIRSIRAKENNUKSEN SUUNNITTELUPERUSTEET

Tässä ohjekortissa esitetään teollisesti valmistettujen ympärivuotiseen käyttöön tarkoitettujen hirsirakennusten sekä niiden osien suunnitteluperusteita. Ohjetta voidaan noudattaa soveltuvin osin myös osa-aikaiseen käyttöön tarkoitetuissa hirsirakennuksissa. Ohjeet soveltuvat hirsirakennuksen suunnitteluun Suomen olosuhteissa. Ohjekortti on suunnattu hirsirakennusten suunnittelijoille sekä soveltuvin osin myös muille hankkeeseen osallistuville, kuten urakoitsijoille ja hankkeeseen ryhtyville.

SISÄLLYSLUETTELO

1 JOHDANTO	5 HIRSIRAKENTEIDEN MITTUSUUNNITTELUOHJEITA
2 KÄSITTEITÄ	5.1 Energiätehoisuus, t
3 TEOLLINEN HIRSI	5.2 Rungon ohjeellisia
3.1 Lamellihrerit yleensä	5.3 Lujusteellinen mit
3.2 Painumaton lamellihris	5.4 Palotekninen toimi
3.3 Hirsiprofiilit	5.5 Ääneneristävyys
3.4 Käytettävät liimat	5.6 Kosteustekninen to
4 HIRSIRAKENNE	5.7 Hirsiseinän rakente
4.1 Kantavat seinät -järjestelmä	6 TEOLLISEN HIRSIRAKEN
4.2 Sähköiset	6.1 Suunnittelu ja tuot
4.3 Painuvan hirsirakenteen erityispiirteet	6.2 Hirsien kuljetus ja v
4.4 Painumattoman hirsirakenteen erityispiirteet	6.3 Hirsirungon pystyty
4.5 Hirsirungon ja rakennejärjestelmän valinnassa huomioitavaa	

KIRJALLISUUTTA

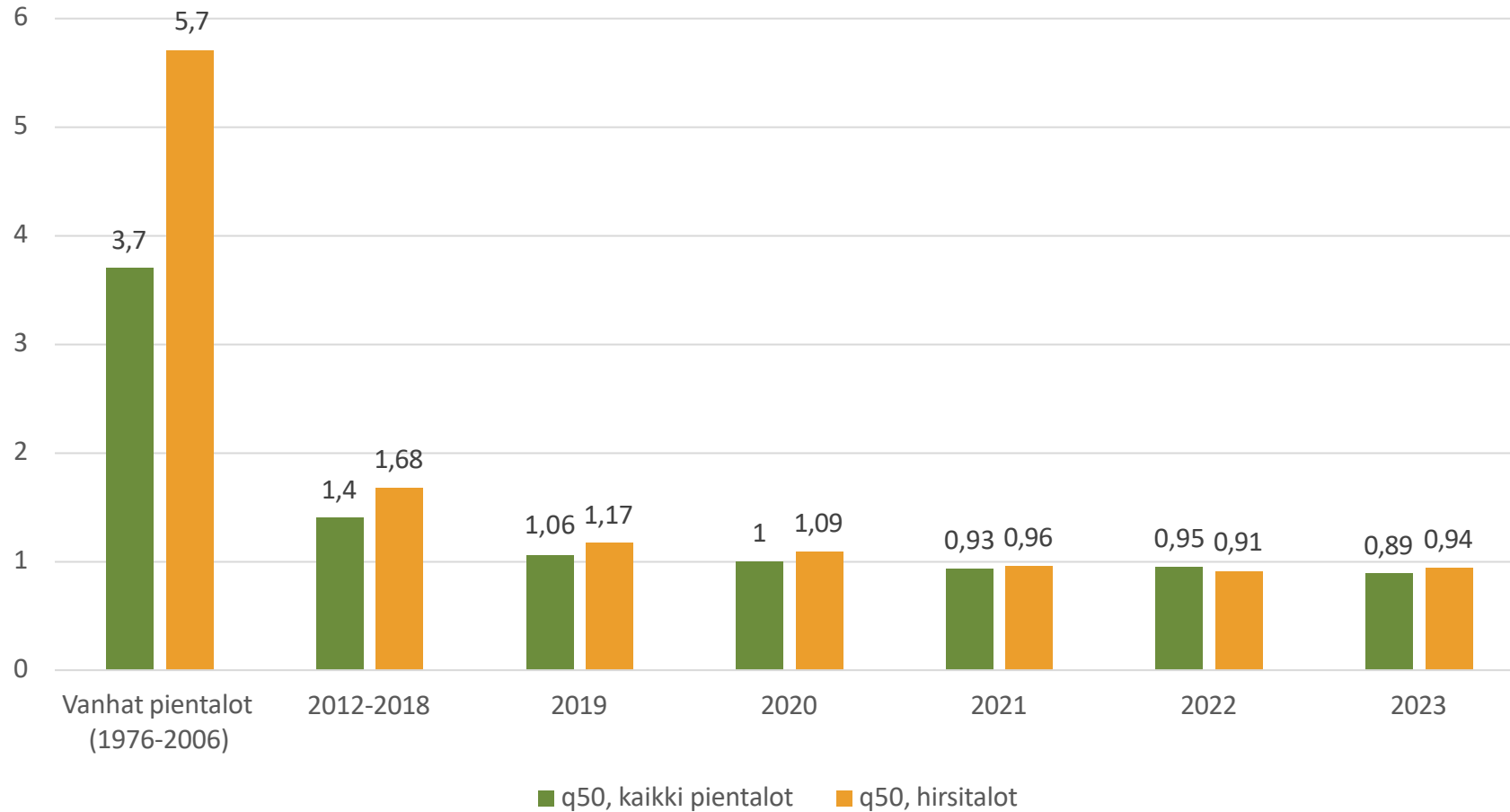
KUVALUETTELO

Liite 1 Kaavio hirsirungon huomioitavista asioista

Liite 2 Esimerkkejä hirsirakennusten liittymistä

Et.tammikuu 2025, Rakennustieto Oy © Rakennustietosäätiö RT v. 2025

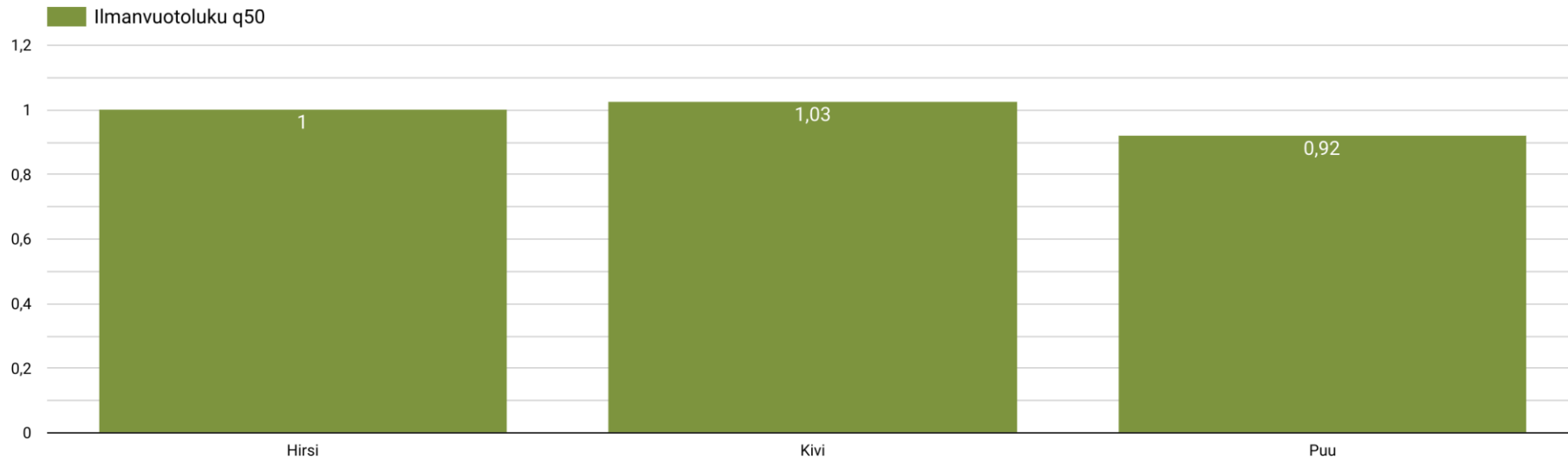
Ilmatiiveyden kehitys pientaloissa

Lähteet: Vinha 2005, 2009 & Vertian tiiveysmittaukset

Hirsitaloteollisuuden näkymät ja kehityspotentiaali

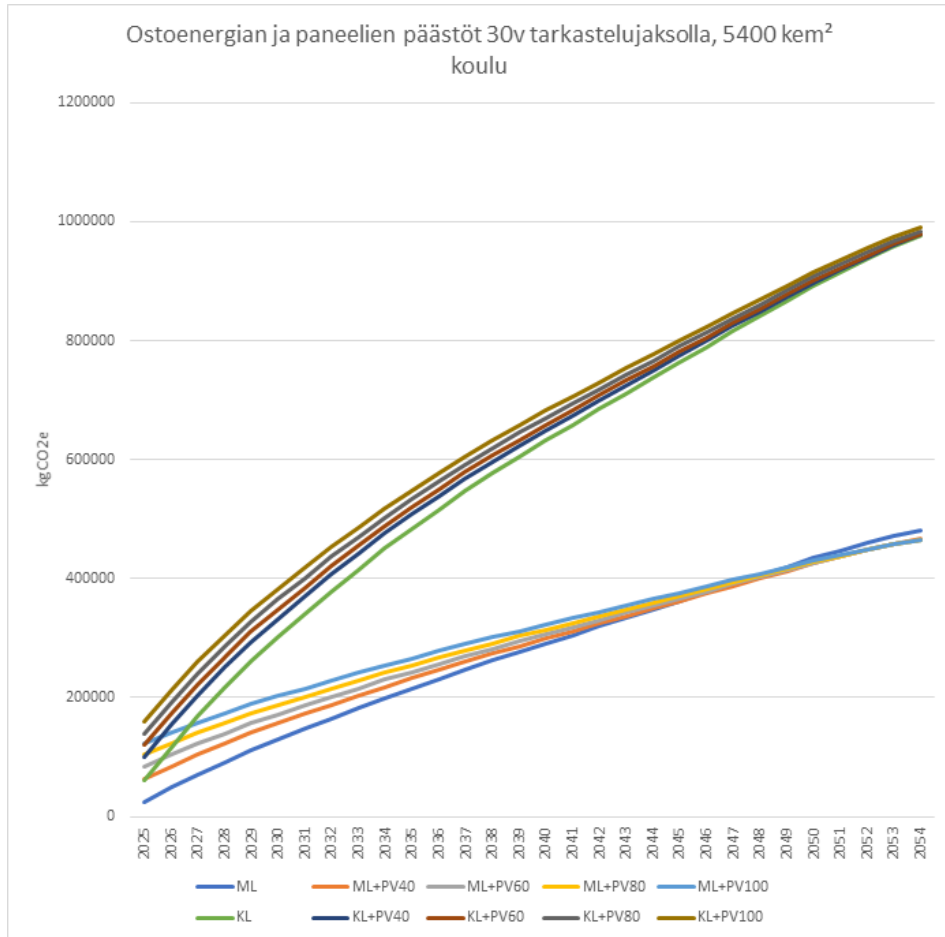
Pientalojen tiiveys ulkoseinärakenteen mukaan (2019-2023)

Seinärakenne	Rakennusten määrä
Hirsi	2 333
Kivi	845
Puu	7 574

Lähde: Vertia Kanta –palvelu, kanta.vertia.fi

Vaihtoehto 1: Päästöjen pienentäminen ja sen dilemma

- Esimerkiksi aurinkopaneelit eivät poista nopeasti päästöjä vaan niiden valmistus tuottaa päästöpiikin
- Karelian tutkimuksen alustavien tulosten mukaan esimerkiksi koulurakennukseen hankittu aurinkopaneelijärjestelmä kuolettaa päästöpiikin aikaisintaan 25 vuodessa, tai ei lainkaan
- → toisin sanoen 25 vuoden tarkastelujaksolla ja paneelijärjestelmä vain nostaa päästöjä Järjestelmän käyttöikä?
- **Kun päästöjä pitää vähentää nopeasti, niin harvoin minkään uuden hankinta on ratkaisu**

Lähde: Ville Mertanen

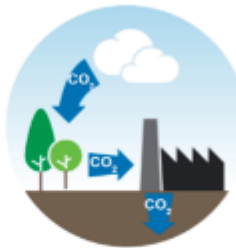

Vaihtoehto 2: Hiilidioksidin poistaminen ilmakehästä

Afforestation and reforestation

Additional trees are planted, capturing CO₂ from the atmosphere as they grow. The CO₂ is then stored in living biomass.

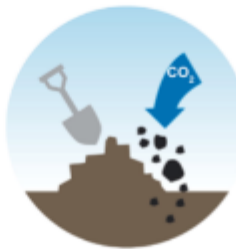
Bioenergy with carbon capture and sequestration (BECCS)

Plants turn CO₂ into biomass, which is then combusted in power plants, a process that is ideally CO₂ neutral. If CCS is applied in addition, CO₂ is removed from the atmosphere.

Biochar and soil carbon sequestration (SCS)

Biochar is created via the pyrolysis of biomass, making it resistant to decomposition; it is then added to soil to store the embedded CO₂. SCS enhances soil carbon by increasing inputs or reducing losses.

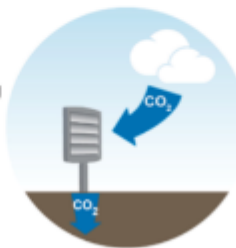
Enhanced weathering

Minerals that naturally absorb CO₂ are crushed and spread on fields or the ocean; this increases their surface area so that CO₂ is absorbed more rapidly.

Ocean fertilization

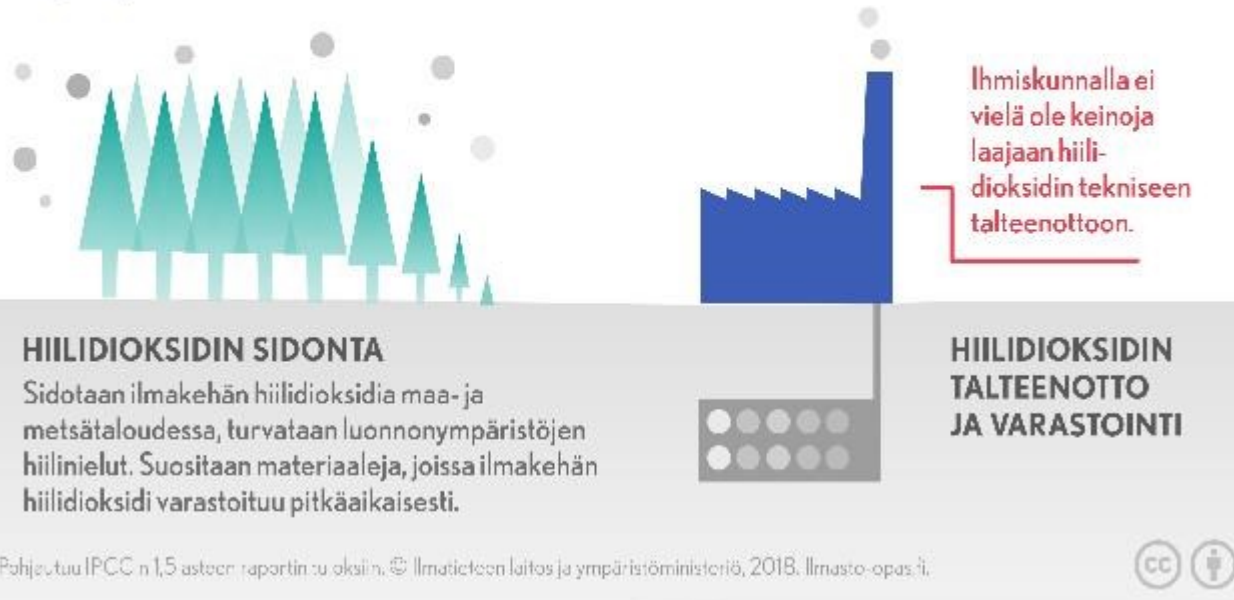
Iron or other nutrients are applied to the ocean, stimulating phytoplankton growth and increasing CO₂ absorption. When the plankton die, they sink to the deep ocean and permanently sequester carbon.

Direct air capture (DAC)

Chemicals are used to absorb CO₂ directly from the atmosphere, which is then stored in geological reservoirs.

Päästöjen vähentäminen ei yksin riitä rajoittamaan maapallon keskilämpötilan nousua 1,5 asteeseen. Hiilidioksidia on pystyttävä myös poistamaan ilmakehästä.

Pohjautuu IPCC:n 1,5-asteen raportin suosituksiin. © Ilmatieteiden laitos ja ympäristöministeriö, 2018. Ilmasto-opas.fi

Lähde: Ville Mertanen

Rakentamislaki tuo uusia olennaisia teknisiä vaatimuksia rakentamiseen

- Rakennuksen korjaaminen
- Rakenteiden lujuus ja vakaus
- Paloturvallisuus
- Terveellisyys
- Käyttöturvallisuus
- Esteettömyys
- Meluntorjunta ja ääniolosuhteet
- Energiatehokkuus
- Rakennuksen vähähiilisyys
- **Rakennuksen elinkaariominaisuudet**
- Asuin-, majoitus- ja työtilat
- Kokoontumistilat

Rakennuksen elinkaariominaisuuksien jäsennyys

Säilyvyys

Joustavuus

Uudelleenkäytettävyys

Tekninen
kestävyys

Kunnossa-
pidettävyys

Monikäyttöisyys

Muunneltavuus

Uudelleen-
käytettävyys
komponentteina

Siirrettävyys

Sisäinen
muunneltavuus

Laajennettavuus

Supistettavuus

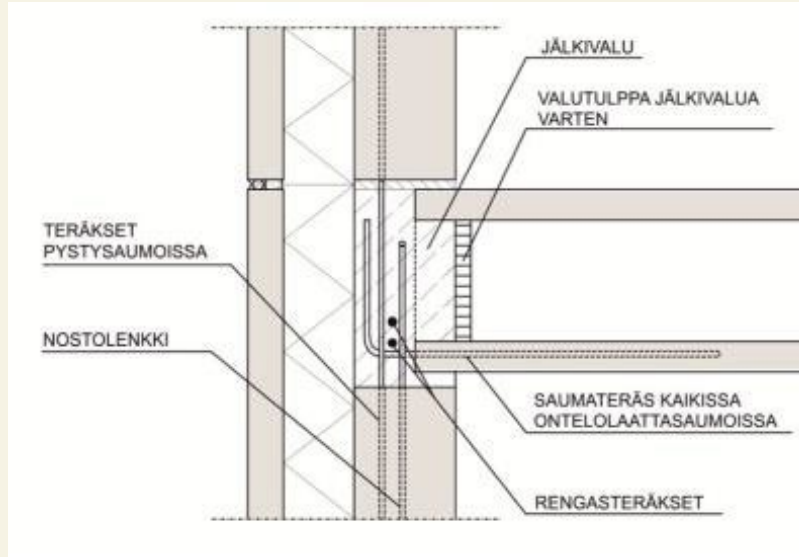
Lähdeaineisto: YM Harri Hakaste

Uudelleenkäytettävyys

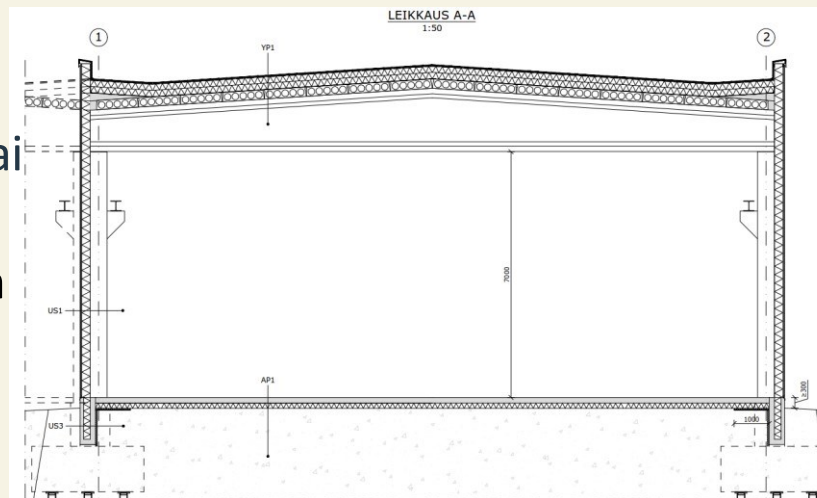
Siirrettävyys

- Ominaisuus, joka tekee mahdolliseksi rakennuksen tai sen osan purettavuuden, uudelleen pystytyksen ja uudelleenkäytön sellaisenaan tai vähäisin muutoksin samassa tai toisessa käyttötarkoituksessa.

Uudelleenkäytettävyys komponentteina

- Edellytykset käyttää komponenttia tai järjestelmää samaan tai eri tarkoitukseen useammin kuin yhden kerran ilman, että sen käyttöarvo ja toiminnalliset ominaisuudet merkittävästi heikentyvät

Purettavuus

Purettavuus

- Ominaisuus, joka tekee mahdolliseksi rakennuksen osia rikkomattoman purkamisen ja osien uudelleenkäytön sellaisenaan tai vähäisen muokkauksen jälkeen.

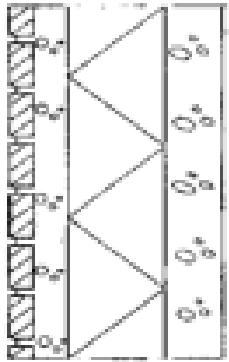
Hajottava purkaminen

- Rakennuksen tai sen osan purkutapa, jossa osat rikkoutuvat niin, että niitä ei voi käyttää uudelleen sellaisenaan tai vähäisen muokkauksen jälkeen.

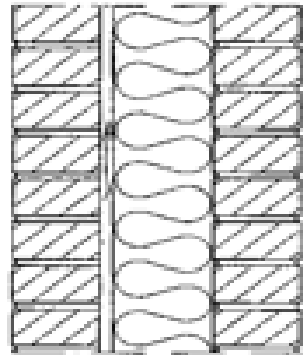
Hirsirakenteen kilpailukyky kiertotaloudessa?

Massiivihirsirakenteinen hirsitalo voidaan rakentaa helposti energiatehokkaaksi (A, B-luokka) ja hiilineutraaliksi. Massiivihirsitalossa on markkinoiden paras hiilivarasto.

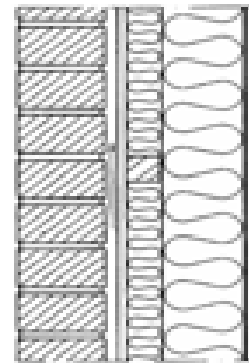
Massiivisia hirsirakententeita on perinteisesti siirretty ja käytetty uudelleen. Tätä ominaisuutta ja mahdollisuutta Hirsitaloteollisuus on “varjellut” viimeisen 10 vuoden ajan.

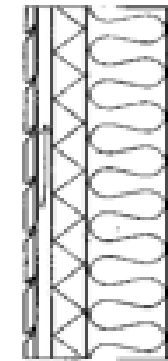
concrete sandwich

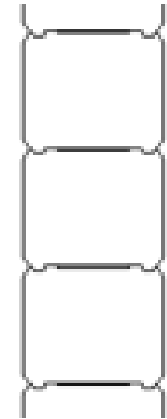
red brick wall

timber frame with
brick facades

timber frame and
facades

log wall

Tarton rauhan (v.1920) jälkeen Terijoella tyhjilleen jääneistä huviloista yli 3000 kpl siirrettiin ympäri Suomea, jopa Rovaniemelle asti.

terijoelta siirretyt talot

Q Kaikki

Videot

Kuvahaku

Kartat

Uutiset

Lisää

Työkalut

Kokoelmat SafeSearch

S Seura
Upea huvila Terijoelta – Suvi Vasama asuu rakkaalla...

W Wikipedia
Terijoen huvilayhdyskunta – Wikipedia

HS Helsingin Sanomat
Kauniit pitsihuvilat ja kansainväliset lomaviettäjä...

HS Helsingin Sanomat
Yksityiskohta ikkunassa vihjaa, että tämä ark...

W Wikipedia
Terijoen huvilayhdyskunta – Wikipedia

IL Iltalehti
Huvila kulki Terijoelta Kuloosaareen – maksa...

IS Ilta-Sanomat
Nämä hullepeat huvilat sijaitsevat Suomessa...

JAN Janakkalan Sanomat
Nämä historialliset helmet ovat myynnissä Janakkala...

HS Helsingin Sanomat
Yksityiskohta ikkunassa vihjaa, että tämä arkinen ...

YLE
Järvenpää kasvaa nyt nopeammin kuin koskaan – ...

YLE
Järvenpää kasvaa nyt nopeammin kuin ...

S Seura
Upea huvila Terijoelta ...

IL Iltalehti
Huvila kulki Terijoelta Kuloosaareen – maksaa 8...

M Meillä kotona
Karjalasta siirretty Hirsitalo Tampereella | M...

IS Ilta-Sanomat
Helsingissä myydään huvilaa, joka tuotiin Kannak...

T Terijoki.spb.ru
TAMPEREEN AMMATTIKORKE...

Hirsitaloteollisuuden näkymät ja kehityspotentiaali

Dismantled and relocated twice.

Year of the manufacture: 1857

Location: Rekipelto

Due to a river flooding the
house relocated a few
kilometers far in 1940

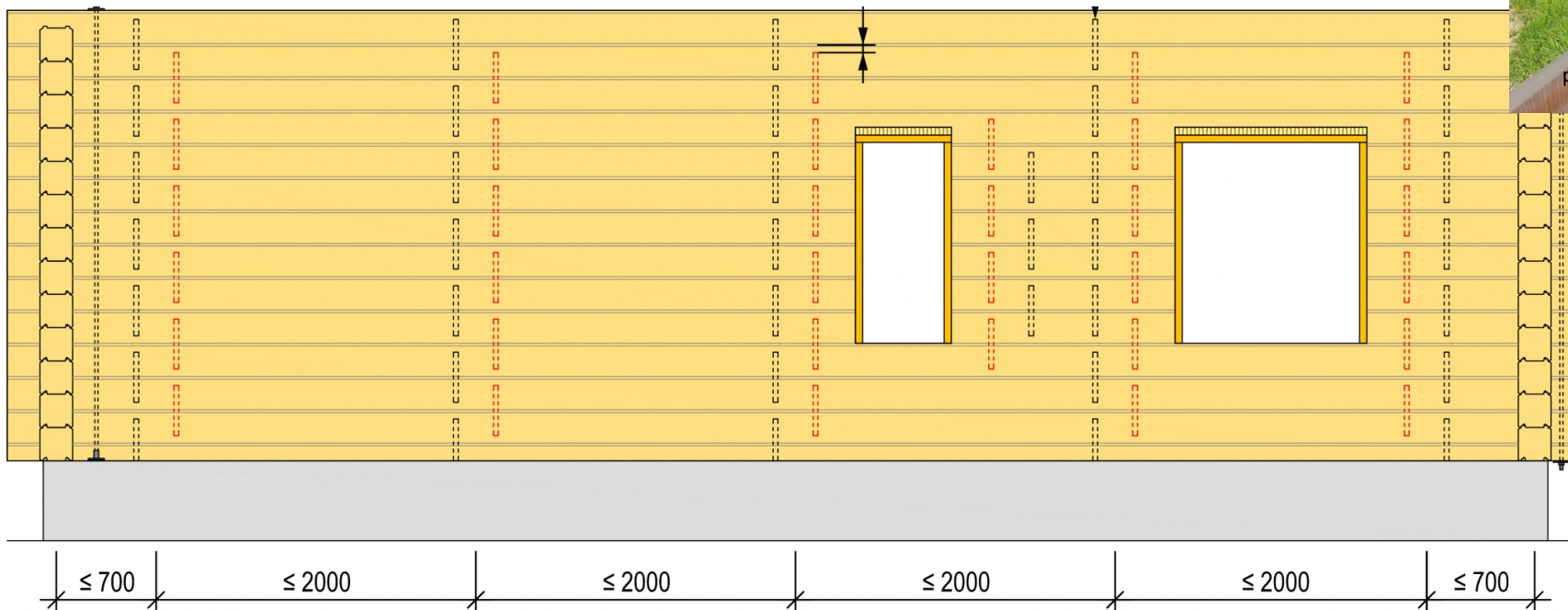

Relocated and
reconstructed at
Paavola in 2007
(including stone
foundations, original
appearance)

Photo: Urpo Kinnunen

Hirsitaloteollisuuden näkymät ja kehityspotentiaali

Tänä päivänä valmistetut hirsitalojen hirsirungot ovat helpompi purkaa, siirtää ja pystyttää uudelleen kuin 100 vuotta sitten tehdyt talot. Hirsien kiinnitys ruuveilla, jotka on helppo irroittaa myöhemmin.

Hirsitaloteollisuuden näkymät ja kehityspotentiaali

Pähkäilyä: Ville Mertanen/Karelia AMK

Pudasjärven hirsikampuksen seinissä on 28 kilometriä hirttä.

Miten luonnolliselta tuntuu ajatus, että hirsimateriaali menisi rakennuksen elinkaaren päässä polttoon?

Purkujätteet nähty aiemmin yleisesti kulueränä, mutta onko se kuitenkin puurakenteilla tuloerä?

Voisiko Pudasjärven hirsikampuksen hirsien arvo olla 100 vuoden päästä suurempi kuin tänä päivänä?

Kuva: Juha Sarkkinen, rakennuslehti

tori

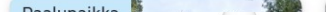
 Notifikaati

Osasto

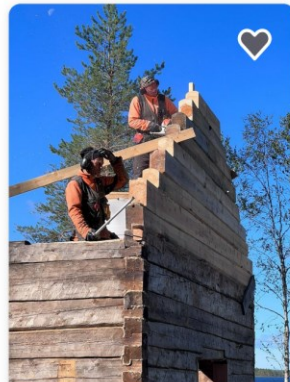
Antiikki ja taide (0)

Auto-, vene- ja moottoripyörätarvikkeet (0)

 Näin hakutulokset lajitellaan

92 osumaa

13 300 €

hirsikehikko 30 m2

Rovaniemi, Saarenkylä, Lappi
27.1.2025

Yksityinen

Ostetaan

Hirsikehikko

Ruokolahti, Syyspohja, Etelä-...
26.1.2025

Yksityinen

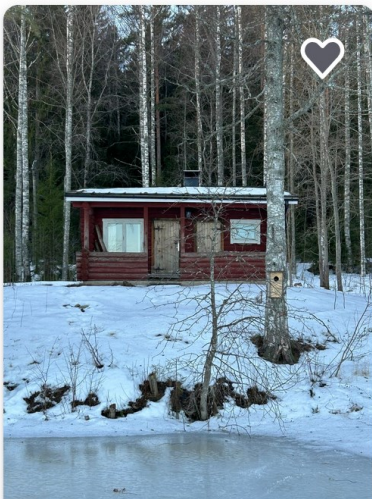

650 €

Hirsikehikko/savusauna

Somero, Somero Keskus, Vars...
26.1.2025

Yksityinen

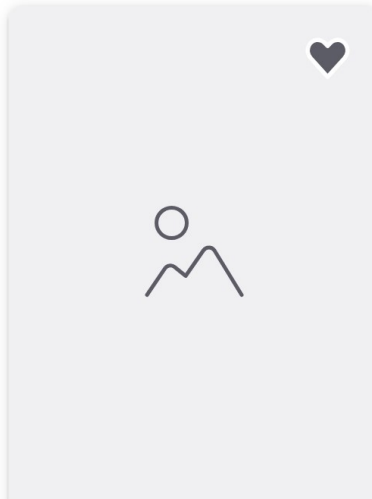

4 500 €

Kesämökin hirsikehikko

Jyväskylä, Kortepohja, Keski-S...
2 päivää sitten

Yksityinen

Ostetaan

hirsikehikko

Nurmes, Nurmes Keskus, Poh...
2 päivää sitten

Yksityinen

7 200 €

Hirsikehikko siirrettäväksi

Seinäjäki, Impivaara, Etelä-Po...
2 päivää sitten

Yksityinen

10 000 €

Hirsikehikko

Kuopio, Nilsä Keskus, Pohjoi...
20 tuntia sitten

n

:ko

. Pohjois-Pohjanm...

2 000 €

Hirsikehikko

Savitaipale, Pettilä, Etelä-Karj...
30.12.2024

Yksityinen

Hirsirakentaminen ja vienti

Case Pudasjärven koulukampus

Koulun koko 10 000 m² (Hirsirakenteita 1800m³, 794 tonnia)

→ Hirsirakenteiden hiilidioksidivarasto 934 tCO₂

→ Tämä hiilidioksidivarasto kompensoi 494 polttomoottoriauton vuosikäyttöä (14 000km/v, 135g CO₂/km).

Hiilineutraalisti hirsirakentamisella

Case Pudasjärven koulukampus rakennettuna Tokioon

Pudasjärven koulu
Kuva: Juha Nyman

Koulu Tokiossa

Koulun koko 10 000 m² (hirsirakenteita 1800 m³, 794 tonnia)

Rekkakuljetus Pudasjärvi → Oulu 92 km x 0,090 kgCO₂/tkm x 794 t = **6,57 tCO₂**

Laiva Oulu → Tokio 23 300 km x 0,011kgCO₂/tkm x 794 t = **203,50 tCO₂**

Rahdin vaikutus yhteensä → **210,07 tCO₂**

→ **Hirsirakenteiden hiilidioksidivarasto Tokiossa 934 – 210,7 = 723,3 tCO₂**

Meillä on ratkaisut:

Terveelliseen, turvalliseen ympäristöön

Massiivipuisista, yksiaineisilla seinärakenteilla toteutetut hirsitalot ovat tutkitusti pitkäikäisiä sekä sisäilmastoltaan turvallisia ja terveellisiä.

Hiilineutraaliin rakentamiseen, hyvään hiilivarastoon

Massiivihirsitaloissa on markkinoiden paras hiilivarasto. Se on myös tiivis ja energiatehokas. Suomalainen massiivihirsitalo on helppo rakentaa hiilineutraaliksi.

Kiertotalouteen, uuteen käyttöön

Suomalainen massiivihirsitalo on rakenteeltaan yksinkertainen ja nopea rakentaa. Valmistusvaiheessa puutavaran hukka on erittäin pieni. Massiivihirsirunko on helppo purkaa, siirtää ja koota uudelleen.

Kestävän kehityksen mukaiseen raaka-aineeseen.

Suomessa riittää hyvin raaka-ainetta. Suomalainen massiivihirsitalo tehdään maailman parhaasta raaka-aineesta – suomalaisesta FSC tai PEFC -serifoidusta puusta.

An aerial night photograph of a residential development. The houses are dark-colored with prominent glass-roofed terraces on the upper floors. The terraces are illuminated from within, showing some greenery. The houses are arranged in a cluster on a grassy area with some trees. In the background, city lights are visible against a dark sky.

KIITOKSIA!

Seppo Romppainen, tj.
Hirsitaloteollisuus ry

OULUN YLIOPISTO

"VIHREÄT LYHDYT"

YHTEISÖLLISTÄ HIRSIRAKENTAMISTA TUUSULAAN TUURE KINNUNEN